

NOTES ON ENGLISH ETYMOLOGY.

શબ્દોના જૂદા જૂદા ઉપયોગો પ્રમાણે તેઓના છે. કેટલાક શબ્દો પ્રાણી, પદાર્થ વગેરે બતાવવાને છે, તેઓને “NOUNS” કહેછે; જેમકે *fire, water*, વગી કેટલાક, પ્રાણી, પદાર્થ વિશે કંઈ કહેવાને વપરાય છે તેને “VERB” કહેછે; જેમકે, *Fire burns, Man speaks*. કુલ શબ્દોના આઠ વર્ગો છે તેને PARTS OF SPEECH કહેછે.

Noun, Adjective, Pronoun, Verb, Adverb, Preposition, Conjunction, Interjection.

THE NOUN.

1. A NOUN is a word which is used as the name of some thing (પ્રાણી પદાર્થ વગેરે ઓળખાવવાને જે શબ્દ વાપરીએ તેનું નામ “નામ”); as *fire, water, Bombay, Sorabji*.

નામ બે જાતનાં છે, Proper Nouns and Common Nouns.

I. Proper Nouns are such as denote only one person or thing of a kind. (એક જ પુરુષ અથવા એક જાતની એક જ વસ્તુ બતાવવાને જે શબ્દ વાપરીએ તેનું નામ Proper Noun. (વિશેષનામ.) જેમકે, *Gopal, the Tapti, the Himalayas, Surat*.

II. Common Nouns are names which can be, given to any thing of a kind. જે શબ્દ એક વર્ગના પ્રત્યેકને લાગુ પડે તેનું નામ Common Noun (સામાન્ય નામ).

વગી Common Nouns બે જાતનાં છે. *Collective Nouns and Abstract Nouns*. A Collective Noun denotes a number of persons or things forming one body. જે શબ્દ પુરુષ અથવા વસ્તુઓના સમુદાય બતાવે તે

oun (સમુદાયનાચક) નામ કહેછે ;
 an army, a class. Abstract Nouns
 not of objects but of ideas. i. e. names of
 as *whiteness, blackness* ; names of states or
 ns of things, as, *life, death, time* ; names of
 ons and powers of the mind ; as, *love, jealousy* ;
 ames of actions or processes ; as *reading, writing* ;
 names of arts and sciences ; as, *poetry, astronomy*,
 જે નામો પ્રાણી પદાર્થ ન અતાવતાં તેઓમાં રહેલા ગુણ,
 સ્થિતિ, મનોવિકાર, ક્રિયા વગેરે અતાવે તેને Abstract (ભાવ-
 વાચક) નામ કહેછે.

અંગ્રેજીમાં નામને Gender (જાતિ), Number (વચન-
 અને Case (વિભક્તિ) લાગે છે.

GENDER.

Gender ત્રણ છે : Masculine (નરજાતિ) અને Feminine
 (નારીજાતિ). પુરૂષના નામની જાતિને Masculine Gender
 કહેછે, જે મકે, *man* ; and સ્ત્રીના નામની જાતિને Feminine
 Gender કહેછે ; જે મકે ; *woman*. નિર્જીવ વસ્તુના નામને
 Neuter Gender કહેછે ; જે મકે, *water, house*. જે નામ
 નર તથા નારીને લાગુ પડે તે Common Gender નાં હોયછે :
 જે મકે, *Parent*.

Gender દર્શાવવાની ત્રણ રીતછે, (૧) જીવ રાજ્યથી :
 જે મકે, *Dog* (masc.), *bitch* (fem.) ; *Cock* (masc.), *hen*
 (fem.) ; (૨) પ્રત્યય લગાડ્યાથી : જે મકે *Tiger*, (masc.),
Tigress, (fem.) ; *Negro* (masc.) *Negress*, (fem.) ; (૩)
 રાજ્યની અંતે અથવા આદિ અંતે રાજ્ય મૂક્યાથી, જે મકે,
He-goat (masc.), *She-goat*, (fem.) ; *Peacock* (masc.),
Peahen (fem.)

NUMBER.

Number (વચન) બે છે ; Singular (એકવચન) અને
 Plural (બહુ વચન). એક પદાર્થ કે એક પ્રાણી દેખાડનાર
 રાજ્ય Singular ના અને એક કરતાં વધારે વિષય દેખાડનાર

Plural ના કેહેવાય છે.

સામાન્ય નિયમ.—એક વચનના નામને s લગાડયાથી તેનું બહુવચન થાયછે. જેમકે, Book, Books; Pen, Pens.

ખાસ નિયમો.—(૧) જે નામોને છેડે s, sh, ch (ચ), x, અથવા o આવે તેનું બહુવચન કરવું હોય તો es ઊમેરવો; જેમકે, ass, asses; bush, bushes; watch, watches, (પણ monarch monarchs); box, boxes; hero, heroes. (૨). જે નામોને છેડે f અથવા fe આવે તેનું બહુવચન કરવું હોય તો f અથવા fe કહાડી નાખી તેની જગ્યાએ ves મુકવો; જેમકે, wife, wives; leaf, leaves; (૩). જે નામોને છેડે y આવે અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો y નો ies થાયછે અને સ્વર હોય તો માત્ર s લાગેછે; જેમકે country, countries; day, days.

કેટલાંક નામોનાં બહુવચન અનિયમિત રીતે થાયછે. જેમકે, man, men; woman, women; child, children; ox, oxen; foot, feet; tooth, teeth; goose, geese; mouse, mice; louse, lice; penny, pennies (સિક્કા), pence (એકેદર કિમ્મત); brother, brothers (સગા ભાઈએ) brethren (એક મેડળીનાં માણસો). die, dies (સિક્કાપાડવાને) dice (પાસા); genius, geniuses (વિદ્વાન પુરૂષો) genii (ભૂત); index, indexes (અનુક્રમણિકા) indices (ધાતવિન્દ); pea, peas (છૂટાદાણા), pease (એકેદરદાણા); fish, fish (જાત), fishes (સંખ્યા).

કેટલાંક નામો બંને વચનમાં એકજ રૂપ રહેછે; જેમકે, Sheep, deer, swine, species.

CASE.

Case shows the relation of a noun to other words. નામનો ખીજ શબ્દો સાથે (પ્રત્યયસહિત કે પ્રત્યયરહિત) જે સમ્બંધ તેને Case (વિભક્તિ) કહેછે.

અંગ્રેજી નામોને મુખ્ય લણ વિભક્તિ હોય છે; the

Nominative, Possessive અથવા Genitive, અને Objective અથવા Accusative.

Nominative કર્તા અથવા ક્રિયાનો કરનાર બતાવેછે. જેમકે *Gopal* reads. વાક્યમાં કર્તા શોધી કહાડવો હોય તો ક્રિયાપદને “કોણ” અથવા “શું” એ સવાલ પૂછવો અને જે જવાબ આવે તે કર્તા. કોણ વાંચેછે ? જવાબ *Gopal*.

Possessive case સમ્બન્ધ બતાવેછે ; જેમકે, *Gopal's* book અહિયાં “*Gopal's*” એ છઠી વિભક્તિ છે.

Objective case કર્મ અથવા કોઈને કંઈ કીધેલું હોય તે બતાવેછે ; જેમકે *Gopal* eats *Mangoes*.

કર્મ શોધી કહાડવાને ક્રિયાપદની પેઠેલાં “કોને” અથવા શું” સવાલ પૂછવો ; જેમકે, શું ખાય છે ? જવાબ *mangoes*.

અંગ્રેજીમાં Nominative અને Objective નાં એકજ રૂપ છે એટલે તેઓને કોઈપણ પ્રત્યય લાગતો નથી. પણ Possessive કેદ/સ નામને 's (એપોસ્ટ્રોફિ એસ) લગાડ્યાથી થાય છે. જ્યારે બહુવચનને છેડે s હોય ત્યારે માત્ર એપોસ્ટ્રોફિ લગાડવો ; જેમકે, *Books'* : પણ જ્યારે નામના બહુવચનમાં s હોતો નથી ત્યારે 's (એપોસ્ટ્રોફિ એસ) લગાડવો ; જેમકે *men's*.

ગુજરાતીમાં જેને “સંબોધન” કહેછે તેને અંગ્રેજીમાં Vocative અથવા Case of Address કહેછે, જેમકે *Gopal*, come. અહીંયાં ગોપાળને Vocative case છે. Bring me a book ; આ વાક્યમાં Bring શબ્દને એ કર્મ છે. Direct (ઉપ-સ્થકર્મ) અને indirect (અનુપરથકર્મ). Direct object ને objective case કહેછે અને Indirect object ને Dative case કહેછે. ઉપલા વાક્યમાં “book” એ Direct object છે, અને “me” એ Indirect object છે. એટલે જેનું ખીજું રૂપ કરતાં જેને “to” લાગે તે Indirect, જેમકે, Bring a book to me.

THE ADJECTIVE.

An Adjective (વિશેષણ) is a word used with a Noun to describe something: નામનો ગુણ બતાવવાને અથવા તેના અર્થમાં કંઈ વિશેષ બતાવવાને જે શબ્દ વાપરવામાં આવે છે તેને વિશેષણ કહે છે. as, *red roses*; *twenty boys*; *some milk*.

Adjectives લગુ પ્રકારનાં છે :— (1) Adjectives of QUALITY: as *good, bad*; (2) Adjectives of QUANTITY: as *much, little, some*; (3) NUMERAL Adjectives: as, *one, two, few*. NUMERAL Adjectives (સંખ્યાવાચક) ના લગુ ઉપવર્ગ છે:—DEFINITE, INDEFINITE, અને DISTRIBUTIVE. જે સંખ્યાવાચક વિશેષણ ચોક્કસ સંખ્યા બતાવે તેને Definite Numeral Adjective કહે છે. તેમાં “કેટલા” એ શબ્દનો જવાબ આપે તેને CARDINAL Definite Numeral કહે છે; જેમકે, I saw *five* horses; અને “કેટલાનો” એનો જે જવાબ દે તેને ORDINAL Definite Numeral Adjective કહે છે; જેમકે, Let the *fifth* boy come. INDEFINITE Numeral Adjective ચોક્કસ સંખ્યા બતાવતું નથી. જેમકે, *all, any, certain, few, many, much, more, most, no, none, other, several, some, &c.* DISTRIBUTIVE Numeral Adjective પૃથક સંખ્યા બતાવે છે: જેમકે, *each, every, either, neither*.

This, that, yon, અને *yonder* એટલાને DEMONSTRATIVE Adjectives કહે છે.

A, An એને INDEFINITE Articles કહે છે, અને *The* ને DEFINITE Article કહે છે.

RULES OF COMPARISON.

Adjectives ને તુલના દર્શક ત્રણ Degree હોય છે. જે વિશેષણમાં શ્રેષ્ઠ તથા વિના અસલ રૂપેજ રહે છે તેને

POSITIVE Degree નું વિશેષણ કહેછે, જેમકે, *good, bad*; જ્યારે બે વચ્ચે મુકાયેલા હોય ત્યારે COMPARATIVE Degree વપરાય છે; અને તે, વિશેષણને-*er* ઊમેસ્યાથી થાય છે, જેમકે, *sweet, sweeter*; અને બે કરતાં વધારે વચ્ચે મુકાયેલા હોય ત્યારે SUPERLATIVE Degree વપરાય છે; અને તે, વિશેષણને-*est* ઊમેસ્યાથી થાય છે; જેમકે, *sweet, sweetest*.

જ્યારે વિશેષણને અંતે અંકજ વ્યંજન હોય અને તેની પૂર્વે અંકજ સ્વર હોય ત્યારે છેલ્લા વ્યંજન બેવડાય છે, જેમકે, *hot, hotter, hottest*; પણ જો તેને છેડે બે વ્યંજન આવે અથવા અંત્ય વ્યંજનની પૂર્વે બે સ્વર હોય તો અંત્ય વ્યંજન બેવડાતો નથી: જેમકે, *thick, thicker, thickest*; *weak, weaker, weakest*. જ્યારે વિશેષણને છેડે *e* હોય ત્યારે માત્ર *-r*, અને *-st* લાગેછે; જેમકે, *brave, braver; bravest*.

જે વિશેષણને અંતે *y* હોય અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો *-er* અને *-est* લગાડતાં *y* નો *i* થાયછે; જેમકે, *dry, drier, driest*; પણ જો સ્વર હોય તો *y* નો *i* થતો નથી: જેમકે, *gay, gayer, gayest*.

બે કરતાં વધારે Syllable નાં વિશેષણો અને બે Syllable નાં ઘણાં વિશેષણોને *-er* ને બદલે *more* અને *less* અને *-est* ને બદલે *most* અને *least* લગડાય છે: જેમકે, *beautiful, more beautiful, most beautiful*; *diligent, less diligent, least diligent*.

બે Syllable નાં વિશેષણો જેને છેડે *e, ow*, અથવા *y* આવે તેની Degrees અંક Syllable નાં વિશેષણ તરીકે બતાવવી; જેમકે *able, abler, ablest*; *narrow, narrower, narrowest*; *happy, happier, happiest*.

કેટલાંક વિશેષણોની Degrees અનિમિત્ત રીતે બતાવાય છે; જેમકે, *good, better, best*; *bad, evil, ill* એ લણની

worse, worst ; little, less, least ; much, many એની more, most ; late, later or latter, અને latest or last. near, nearer, nearest or next ; old, older અથવા elder, oldest અથવા eldest ; fore, former, foremost અથવા first ; far, farther, અને farthest.

THE PRONOUN:

A Pronoun is a word which stands for a Noun. નામને બદલે જે શબ્દ વપરાય તેને Pronoun કહેછે. Pronouns છ જાતીનાં છે.

(1) Personal Pronouns (પુરૂષવાચક) *I, thou, he, she, it* અને તેનાં રૂપો ; (2) Reflexive અથવા Reflective Pronouns (સ્વવાચક) જ્યારે પોતાને માટે કંઈ ક્રિયા કરવી હોય ત્યારે એ સર્વનામ વપરાય છે : *myself, thyself, yourself, himself, herself, itself, ourselves, yourselves, themselves, oneself*. (3) Demonstrative (દર્શક) *this, that, pl. these, those*. અહિં જોતાં એ વિશેષણો છે પણ સર્વનામ તરીકે પણ વપરાય છે. (4) Interrogative Pronouns (પ્રશ્નાર્થ) સવાલ પૂછવાના કામમાં આવે છે ; *who ? which ? what ?* (5) Relative (તત્પદાપેક્ષક) Pronouns અગાઉ નામ ગયું હોય તેની સાથે સમ્બન્ધ દર્શાવે છે તે એવી રીતે જે વાક્યોનું એક વાક્ય થઈ જાય. We love those *who* love us : તેઓ *who, which* *that* અને *what* અને તેઓના Compounds, *whoso, whosoever, whatsoever, &c.*, છે *Who* પુરૂષને માટે, *which* પ્રાણી અને નિર્જીવ પ્રદાર્થોને માટે અને *that* પુરૂષ અને પ્રદાર્થ બંનેને માટે વપરાય છે. *what* એ *that* *which* ની બરાબર છે. *What* (= *that* *which*) I have written, is good. કોઈ વ્યત્ત *as* Relative તરીકે વપરાય છે, જેમકે *This is the same as*

that. (6) Indefinite (અનિશ્ચિત) Pronouns: *one, none, somebody, nobody, aught, naught, each, either, neither, other, another, the same, such* એ બધાં જ્યારે એકલાં વપરાય છે ત્યારે એને Pronouns કહે છે અને એની સાથે નામ આવે ત્યારે એને Adjectives કહે છે.

THE VERB.

A VERB is a word which declares something. જે શબ્દ વડે આપણે કંઈ કહી શકીએ એટલે જે શબ્દ વડે “કોઈ શું કરેછે” “શું છે” અથવા “શું થાયછે” એ મતલબ, નું કંઈ બતાવી શકીએ તેને “ક્રિયાપદ” કહેછે; જેમકે; The boy *runs*; the sun *shines*; the earth *is* round.

ક્રિયાપદ એ પ્રકાર નાં છે; TRANSITIVE, (સકર્મક; અને INTRANSITIVE (અકર્મક). A TRANSITIVE Verb denotes action passing from the doer to an object: કર્તાની ક્રિયા કર્તાને લાગુ પડી કોઈ બીજા. શબ્દ કર્મ) ને લાગુ પડે ત્યારે તેને “સકર્મક” ક્રિયાપદ કહેછે। જેમકે, Gopal *eats* mangoes. An INTRANSITIVE verb expresses an action that does not go beyond the doer: કર્તાની ક્રિયા કર્તામાં રહીને કોઈ બીજા શબ્દને લાગુ પડતી નથી તેને “અકર્મક” ક્રિયાપદ કહેછે; જેમકે Gopal *walks*.

STRONG AND WEAK VERBS:—જે ક્રિયાપદોને ભૂતકાળ તે ક્રિયાપદમાં જ ફેરફાર થવાથી (ધણું કરીને સ્વરનો) થાય એટલે જેને કોઈ પણ તરેહનો પ્રત્યય લગાડવો ન પડે તેને Strong Conjugation નું ક્રિયાપદ કહેછે, જેમકે, *write, wrote*. ક્રિયાપદોને ભૂતકાળમાં *d ed* અથવા *t* એમાંથી કોઈ લગાડવા પડે તેને Weak Conjugation નાં ક્રિયાપદ કહેછે; જેમકે, *love, loved; leap, leapt*; જેમાં બન્ને તરેહનો ફેરફાર થાય તેને “Mixed” Conjugation કહેછે.

જેમકે, *Catch, caught*. જે ક્રિયાપદો વર્તમાનકાળ, ભૂતકાળ અને ભૂતકૃદંતમાં એકજ રૂપે રહે તેને Weak Conjugation માં ગણેલા છે; જેમકે *shut, shut, shut; cut, cut cut, &c.*,

VOICE:—સકર્મક ક્રિયાપદને બે VOICE હોયછે; ACTIVE અને PASSIVE. જ્યારે કોઈ પુરૂષ અથવા પદાર્થ જેને વિશે કંઈ હોય તે ક્રિયા “કરતો” હોય ત્યારે ક્રિયાપદ Active Voice નું સમજવું; જેમકે, *Gopal killed a tiger*. જ્યારે કોઈ પુરૂષ અથવા પદાર્થ જેને વિશે કંઈ કંઈ હોય “તેને કંઈ કરવામાં આવે ત્યારે” તે Passive voice નું સમજવું; જેમકે, *A tiger was killed by Gopal*. સકર્મક ક્રિયાપદના ભૂત કૃદંત સાથે *To be* નું રૂપ આન્યાથી Passive Voice થાયછે. *Am, is, are, art, was, were wert, અને been* એ *to be* નાં રૂપો છે.

MOOD.—Mood shows the manner of the action. ક્રિયા કરનારની મનોવૃત્તિને ક્રિયાપદનું Mood કહેછે.

Mood પાંચ જાતનાં છે.—INDICATIVE, IMPERATIVE, SUBJUNCTIVE, POTENTIAL, અને INFINITIVE. જ્યારે આપણે કંઈ કહીએ અથવા પ્રશ્ન પૂછીએ ત્યારે તેને INDICATIVE Mood કહેવું; જેમકે, *He walks, Who walks?* IMPERATIVE Mood “આમ્રા” અથવા “વિનંતિ” બતાવેછે; જેમકે *Go thou; Forgive me*. SUBJUNCTIVE Mood શરત બતાવેછે; જેમકે, *If I go to Bombay, I will bring your book*. POTENTIAL Mood ક્રિયાપદની આગળ *can, may, must* અને તેના ભૂતકાળ મૂકવાથી બતાવાય છે, પણ કેટલા વેચાકરણીએ એને છુટું Mood ગણતા નથી. INFINITIVE Mood માત્ર ક્રિયાનો વિચાર બતાવેછે, અને પુરૂષ અથવા ન્યનથી તેના અર્થની હદ બંધાતી નથી જેમકે, *To go*. એ Mood તેમાં નામનો અર્થ રહેલો છે. Infinitive of purpose

અથવા, *Indirect object* ને GERUND કહેછે; એ અર્થમાં તે Infinitive Mood ના સરખું જ છે; જેમકે, He came to learn; વળી VERBAL Noun (ક્રિયાવાચક નામ) ને પણ Gerund કહેછે; તેને છેડે -ing આવેછે; જેમકે, writing; Passive being loved.

ક્રિયાપદના જે રૂપમાં “ક્રિયાપદ” ના તેમજ “વિશેષણ” ના બન્નેના અર્થ હોય તે તે PARTICIPLE કહેછે; જેમકે I saw him running. A house built of bricks. Participle ત્રણ જાતના છે. Present Participle: જેમકે, Loving; Past Participle: જેમકે, Loved; અને Compound Perfect: having loved.

TENSE.

The word TENSE means *time*. There are three natural divisions of time—Present, Past, Future; એ ભાગે બતાવવાને ક્રિયાપદનાં જે જૂદાં જૂદાં રૂપ તેને TENSE કહેછે. આલેખે જે કાળ તે Present Tense, ગયેા જે કાળ તે Past Tense, અને હવે પછી અવવાનો જે કાળ તે Future Tense.

Present Tense નાં છ રૂપ છે, Past નાં સાત છે, અને Future નાં ત્રણ છે, એ રૂપે Active અને Passive voice માં નીચે પ્રમાણે બતાવેલાં છે.

Love ક્રિયાપદની રૂપે. (Indicative Mood.)

રૂપની નામ.	Present.	Past.	Future.
Indefinite. (અનિશ્ચિત).	{ Act. I love. Pas. I am loved.	{ Act. I loved. Pas. I was loved.	{ Act. I shall or will love. Pas. I shall be loved.
Continuous. (ચાલુ રૂપ).	{ Act. I am loving. Pas. I am being loved.	{ Act. I was loving. Pas. I was being loved.	{ Act. I shall be loving. Pas. (યજુ નથી).
Emphatic. (ભાર રૂપ)	{ Act. I do love. Pas. (નથી યજુ).	{ Act. I did love. Pas (નથી યજુ).	{ Act. (નથી યજુ). Pas. (નથી યજુ).
Perfect. (સંપૂર્ણ રૂપ).	{ Act. I have loved. Pas. I have been loved.	{ Act. I had loved. Pas. I had been loved.	{ Act. I shall have loved. Pas. I shall have been loved.
Perfect Continuous (સંપૂર્ણ ચાલુ).	{ Act. I have been loving. Pas. (નથી યજુ).	{ Act. I had been loving. Pas. (નથી યજુ).	{ Act. } નથી થતી. Pas. }
Prospective. (અપેક્ષ રૂપ).	{ Act. I am to love. Pas. I am to be loved.	{ Act. I was to love. Pas. I was to be loved.	{ Act. } નથી થતી. Pas. }
PluperfectProspective (પૂર્વભૂતાપેક્ષક).	{ Act. } નથી થતી Pas. }	{ Act. I was to have loved. Pas. I was to have been loved	{ Act. } નથી થતી. Pas. }

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

2. Love or love thou. 2. Love, or love ye, or you.

SUBJUNCTIVE Mood, Present *Indefinite*.

1. If I love.	1. If we love.
2. If thou love.	2. If you love.
2. If he love.	3. If they love.

એ શિવાયનાં ખીજ રૂપ શિક્ષકોએ બતાવવાં.

Potential Mood નાં રૂપ may, can, must અને તેના ભૂતકાળ might, could અને would, એને should એ auxiliary verbs (સહાયકારક ક્રિયાપદો) લગાડયાથી થાયછે.

SEQUENCE OF TENSES (ક્રિયા-વચ). જ્યારે વાક્યનો એક ભાગ ખીજ ભાગ ઉપર આધાર રાખતો હોય ત્યારે તે (૧) વાક્યના ખેલા ભાગમાં ભૂતકાળ હોય તો ખીજ ભાગમાંના ક્રિયાપદો ભૂતકાળમાંજ હોવાં જોઈએ; જેમકે, The box *was* so heavy that I *could* not lift it up. (૨) જો ખેલા ભાગમાં વર્તમાન અથવા ભવિષ્ય હોય તો ખીજ ભાગમાં વર્તમાન, ભૂત, અથવા ભવિષ્ય આવી શકે; જેમકે, The teacher *says* that the boy *tells* a lie. My father *says* he *will* give no such promise. At the meeting he *will* affirm that he *is* (*was*, *will* be) unable to speak. Every one *believes* that the undertaking *was* a mistake. જો વાક્ય Universal truth (હંમેશાં સત્ય) બતાવતું હોય તો ખેલામાં ગમેતે કાળ આવે તોપણ પછીનામાં વર્તમાન કાળજ વપરાયછે; જેમકે, He *does—did—will* not believe that the earth *is* round. હૂકમ બતાવનારાં, આશા બતાવનારાં, ઇચ્છા બતાવનારાં, ઇરાદો બતાવનારાં, રજા આપનારાં ક્રિયાપદો પછી હંમેશાં *Present Infinitive* વપરાયછે, તેમાં મુખ્ય ક્રિયાપદ ગમેતે કાળમાં હોય તો હરકત નહીં; જેમકે, He *hopes—hoped—will* hope to pass.

THE ADVERB.

Adverbs are words used with Verbs, Adjectives, and other Adverbs, to modify them in some way; ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય ક્રિયાપદના, વિશેષણના, અને ખીજા ક્રિયાવિશેષણ અવ્યયોના અર્થમાં કંઈ વધારે બતાવવાને વાપરવામાં આવેછે; જેમકે, He spoke *well*; this is a *very* good book; he came *too* soon.

Adverbs છ જાતનાં છે (1) Adverbs of MANNER: as, *how, well, ill, badly, aloud, right, rightly, &c.*; (2) Adverbs of PLACE: *where, whence, whither, here, there, hence, thence, hither, thither, above, below, within, without, around, upwards, downwards, to and fro, &c.* (3) Adverbs of TIME: *when, then, now, before, after, afterwards, soon, since, ago, to-day, to-morrow, always, ever, never, by and bye &c., twice, thrice* (4) Adverbs of DEGREE; as, *very, too, almost, quite, rather, altogether, much, little, more, most, less, least, &c.* (5) Adverbs of CAUSE or REASON: as, *why, wherefore, therefore, hence, thence, whence,* (6) Adverb of NEGATION: *not.*

Yes and *no* are sometimes called Adverbs. This is incorrect. They are substitutes for sentences, and not parts of sentences at all. (*Smith.*)

There are some Adverbs called PHRASE Adverbs:- Such are, *at random; in the dark, at large; upside down, &c.*

THE PREPOSITION.

A Preposition is a word which comes before a Noun or a Pronoun, and shows its relation to some other word. શબ્દયોગી અવ્યય નામ અથવા સર્વનામની પહેલાં ચૂકવામાં આવેછે અને કોઈ ખીજા શબ્દ સાથે તેનો સમ્બન્ધ બતાવેછે; જેમકે, an inhabitant of Surat; a

man living *in* Surat; a man *from* Surat. અહીંયાં of, in, from એ Prepositions છે. કેટલાંક Prepositions વખત બતાવેછે; જેમકે, *after, since, till, during, &c.* કેટલાંક જગા બતાવેછે; જેમકે, *in, on, at, near, above, under, &c.* કેટલાંક કારણ બતાવેછે; જેવાં કે, *by, with, through.* અશિવાય ખીન્ન ધણું છે. કેટલાંક Phrase Prepositions કહેવાયછે; જેવાં કે, *according to, along with, on account of, because of, by means of &c.*

THE CONJUNCTION.

Conjunctions join words and sentences; વાક્યયોગી અવયો શબ્દોને તેમજ વાક્યોને જોડેછે; જેમકે, Gopal and James went; he is great, *but* he is not good.

કેટલાંક અગત્યના Conjunctions નીચે પ્રમાણે :—

Also, although, and, as, because, both, but, either, else, even, except, for, however, if, lest, neither, nor ! notwithstanding, or, provided, save, since, so, than, that, then, therefore, though, unless, whereas whet her, yet.

THE INTERJECTION.

An Interjection (કેવળપ્રયોગી અવ્યય અથવા ઊદ્ગાર,) is a word used to express some sudden feeling. કેવળ પ્રયોગી અવ્યય કુંઠ અસ્માત્ મનોવિકાર બતાવેછે; જેમકે, Ah! where shall I go? એ શબ્દો વાક્યમાં કોઈપણ સાથે સમ્બન્ધ રાખતા નથી.

કેટલાંક અગત્યનાં Interjections નીચે પ્રમાણે :—O ! oh - ah ! heigh ! alas ! hurrah ! Lo ! Behold, welcome, &c.

NOTES ON PARSING. (૫૬-૭૬૬).

To *Parse* words is to point out what part of speech they are, to explain their form, and to show their grammatical connexion with other words in

the sentence. The order given below should be followed.

NOUN.—(1) કુળજાતનું નામ (Proper, common, collective કે *Abstract*); Gender, (Masculine, Feminine કે Neuter); Number, (Singular કે Plural); Case (Nominative, Genitive, Accusative, Dative કે Vocative) તે કહીને તે કોની સાથે સમ્બન્ધ રાખેછે તે બતાવ્યું; જેમકે, Gopal eats mangoes. *Gopal* is a Proper noun of the masculine Gender, singular number, nominative case to the verb “*eats*.” “*mangoes*” is a common noun, neuter Gender, plural number, accusative case, governed by the transitive verb “*eats*.” O Lord, save me. Here *Lord* is in the Vocative case. Bring Sorabji’s book. Here *Sorabji’s* is in the Genitive case possessing the noun “book.”

ADJECTIVE.—(1) કુળ જાતનું (Quality, Quantity, numeral અને તેના વિભાગોમાંથી કયું તે) Adjective, qualifying the noun—A good boy, “*good*” is an adjective qualifying the noun “*boy*;” some milk, *one* boy, *first* boy, *each* boy, *every*—*either*, *neither* boy. Adjectives of quality ની degree બતાવવી.

ARTICLES.—An અને A. Indefinite Article referring to the noun જેમકે A boy. The the Definite Article, defining અથવા particularising the noun—જેમકે The boy.

PRONOUNS.—કુળજાતનું Pronoun (Personal, Demonstrative, Relative, Reflexive, Interrogative, Numeral). એ શિશુ અધુ નામ પ્રમાણે કર્યું.

VERBS.—કુળજાતનો (Transitive કે Intransitive) પછી voice (Active કે Passive) Conjugation (strong, weak કે mixed) mood (Indicative, Subjunctive, Imperative, Potential, કે Infinitive) Tense (૧૧ મે પાને બતાવ્યાછે.

તેમાંના કયોછે તે). Person (first, second કે third) number (Singular કે Plural), agrees with its subject (કર્તા) જે હોય તે. જેમકે *I have been writing my copy.* “*have been*” *writing* is a Transitive verb, active voice, strong conjugation, Indicative mood, Present continuous tense, first person, singular number, agrees with its subject “*I.*” *Let us go.* આ વાક્યમાં *Let* નું Parsing જૂદું કરવું અને તે Imperative mood માં છે. He was busy *writing* letters આ વાક્યમાં *was writing* નું સાથે પાર્સિંગ થશે નહીં, માટે વિદ્યાર્થીએ વિચાર કરવો કે જ્યાં સ્વભાવીક રીતે Preposition, દાખલ થઈ શકે ત્યાં તેનું પાર્સિંગ Gerund કરવું, આ પ્રમાણે. He was busy *writing* letters એટલે He was busy *in* or *at* writing letters.

ADVERB.—કઈ જાતનો (Manner, time, negation, affirmation, place, cause) Adverb, modifying the verb—adjective કે another adverb. જે હોય તે. The horse runs *swiftly.* “*swiftly*” is an adverb of manner modifying the verb “*runs.*” *When* did you come? *When* is an adverb of time modifying the verb “*did come.*” *Where* are you going? “*Where*” is an adverb modifying the verb “*are going.*” વગેરે.

PREPOSITION.—This box is made *of* wood. “*Of*” is a Preposition governing the noun “*wood.*” Do tell me *of* it એટલે “*of*” is a Preposition governing the Pronoun “*it.*”

CONJUNCTION.—I “*and*” Bapu went to Bombay, “*and*” is a conjunction connecting the words “*I*” and “*Bapu.*” I came to write, *but* he came to read, “*but*” is a conjunction, separating the two sentences I come to write, and, he come to read.

INTERJECTION.—Ah! what shall I do? “*Ah*” is an Interjection expressing sorrow. Hurrah! expresses joy.

SYNTAX.

વાક્ય વિન્યાસ.

Syntax explains how words are arranged in sentences. વાક્યોમાં શબ્દો શી રીતે ગોઠવવા એ વાક્યવિન્યાસ સમજાવે છે.

Rule. I. A verb must agree with its subject in Number and Person ક્રિયાપદ તેના કર્તા સાથે વચન અને પુરુષમાં મળતું આવવું જોઈએ. As, I learn; boys speak.

The subject of a verb should always be in the Nominative Case. ક્રિયાપદનો કર્તા હમેશા પહેલી વિભક્તિમાં હોવો જોઈએ. It may be either a noun તે નામ હોઈ શકે, as, *Gopal* runs; or a pronoun, અથવા સર્વનામ, as, *He* runs; An adjective used as a noun નામરૂપે વપરાયલું વિશેષણ, as, *The poor* are happy; an infinitive mood, સામાન્યરૂપ, as, *To lie* is bad; an infinitive phrase (હન્ક્રિનિષ્ટવ ફ્રેઝ) as, *To tell a lie* is bad; a participle, કૃદંત, as, *Walking* is healthy; a participial phrase, (પાર્ટિસિપિઅલ ફ્રેઝ) as, *Walking in the field* is healthy; અથવા a noun sentence (નાઉન સેન્ટન્સ) as *That children should obey their parents* is their duty.

RULE. II. Two or more singular Nominatives joined by *and* require a verb in the plural. એકે અધિક એકવચનવાળા કર્તા *and* થી જોડાયેલા હોય તો ક્રિયાપદ અનેકવચનમાં જોઈએ. as, *Rama and Gopal* are friends.

If two singular nouns joined by *and* refer to the same person or thing, the verb must be singular. એ એકવચનવાળાં નામો *and* થી જોડાયેલાં હોય અને તે એકજ પુરુષ કે વસ્તુને લાગુ પડે તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ, as, *The historian and poet has come.*

When two singular nouns are joined by *and* and convey the idea of one thing, the verb is singular. જ્યારે બે એકવચનવાળાં નામ *and* થી જોડાયલાં હોય અને એકત્વનો વિચાર બતાવે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ as, Curry and rice *is* wholesome.

When two nominatives, the one affirmative and the other negative are joined by *and*, the verb agrees with the affirmative. જ્યારે બે કર્તા, એક સ્વીકારવાચક અને બીજો નિષેધાર્થ *and* થી જોડાયલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ સ્વીકારવાચક કર્તા સાથે મળતું આવેછે. As, *He, not you, is* wrong.

When two singular nominatives are joined by *and* preceded by *each*, *every* and *no* (singular) they require the verb and pronoun to be in the singular. બે એકવચનવાળા કર્તા *and* થી જોડાયલા હોય અને તેની પૂર્વે *each*, *every*, અને *no* (એકવચન) માંનો કોઈ શબ્દ આવ્યો હોય તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ : as, Each man, woman, and child *was* killed.

When *two or more singular Nominatives* are separated by *or* or *nor*, they require a *singular verb*. જ્યારે બે કે અધિક એકવચનવાળા કર્તા *or* કે *nor* થી છુટા પડેલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ, as, James, John, or Joseph *is* wrong.

RULE IV. When two or more Nominatives in different Numbers are joined by *or* or *nor* the verb is in the plural (the plural nominative should be placed next the verb) જ્યારે બે કે અધિક કર્તા જુદા જુદા વચનમાં હોય અને *or* કે *nor* થી જોડાયલા હોય ત્યારે ક્રિયાપદ અનેકવચનમાં જોઈએ. (અનેકવચનવાળો કર્તા ક્રિયાપદની પાસે મૂકવો જોઈએ), as, Either he or his servants *were* guilty.

RULE V. When a noun or a pronoun is joined to a participle without being connected with any other verb in the sentence, it is said to be in the *Nominative Absolute*. જ્યારે કોઈ નામ કે સર્વનામ કોઈ કૃદંત સાથે જોડાયલું હોય અને વાક્યમાં કોઈ ક્રિયાપદ સાથે સમ્બન્ધ રાખતું ન હોય તો તે નામ કે સર્વનામ *Nominative Absolute* માં છે એમ કહેવાય, as, The *Examination* being over, promotions were made.

RULE VI. Nouns which refer to the same person but are not connected by a conjunction, are said to be in *apposition*. જે નામ એકજ પુરૂષને લાગે છે અને કોઈ વાક્યયોગીથી જોડાયલાં ન હોય ત્યારે તે *Apposition* એપીઝીશનમાં છે એમ કહેવાય, as, William, the Conqueror.

RULE VII. A noun, which denotes the possessor of an object, is put in the *Possessive case*. જે નામ કોઈ વસ્તુનો માલિક બતાવેછે તે નામને છઠી વિભક્તિમાં મૂકવું જોઈએ. as, Govind's house. *Of* is used in case of things without life નિર્જીવ વસ્તુ હોય તો *of* વપરાયછે. as, The roof of the house. But possessive may be used in case of words denoting time, પણ જે શબ્દ સમય બતાવેછે તેને સારૂ છઠી વિભક્તિ મૂકાય, as, Three months' leave.

RULE VIII. Each, every, either, neither require a singular verb. Each, every, either, neither આવે તો ક્રિયાપદ એકવચનમાં જોઈએ. as, Each boy has prepared his lesson.

RULE IX. Pronouns agree with the nouns for which they are used in Gender, Number, and Person. સર્વનામ, જે નામોને બદલે મૂકાયછે તેની સાથે તેઓ જાતિ, વચન, અને પુરૂષમાં મળતાં આવેછે. as, He broke his arm. She learnt her lesson.

RULE X. A Relative Pronoun agrees with its Antecedent in Gender, Number and Person. સંબંધી સર્વનામ પોતે જેને માટે મુકાયલું છે તેની સાથે જાતિ, વચ્ચનને પુરૂષમાં, મળતું આવે છે. as, He *who* learns. The *book which* you have.

THE VERB.

RULE XI. Transitive verbs govern the objective case. સકર્મક ક્રિયાપદ પોતાના કર્મ સાથે સંબંધ રાખે છે as, I found *him* preparing his *lessons*.

The object may be a noun કર્મ નામ હોઈ શકે, as, He beat *Govind*; or a pronoun, અથવા સર્વનામ હોઈ શકે, as Boys beat *him*; an adjective used as a noun, નામરૂપે વપરાયલું વિશેષણ, as, They envy the *rich*; a participle, કૃદંત, He likes *reading*; a participial phrase, કૃદંતવાક્ય as, He likes *going to school*; an infinitive, સામાન્યરૂપ, as, He likes *to read*; an infinitive phrase, as, He likes *to read good books*, or a noun sentence કે નામ વાક્ય હોઈ શકે, as, He knows *that he is poor*.

Intransitive verbs often take after them an *objective case* similar in meaning to the verb. અકર્મક ક્રિયાપદ ધણીવાર પોતાની પાછળ ક્રિયાપદના અર્થને મળતી કર્મની વિભક્તિ લે છે, as, He lived a *life* of pleasure. This is called the *Cognate Objective*.

Nouns which denote *time, space, value and measurement* are in the *objective case* જે નામો સમય, સ્થળ, કિંમત, અને માપ બતાવે છે તે objective case માં હોય છે. અને *for*, અથવા *to of* કે *by* અધ્યાહાર તેની પૂર્વ હોય છે. as, He lived *ten years* in *Bombay*; He *went four miles*; It is worth *two rupees*. The wall is *5 feet* high.

Some Verbs *as, give, ask, call, teach, make, tell* &c. take two objects. કેટલાંક ક્રિયાપદ જોવાં કે *give, ask, call, teach, make, tell* ઇત્યાદી બે કર્મ સ્વકારેછે, *as, He gave me a book, He called him a rogue, He teaches him English. He made you a judge. He told me a lie.*

The Dative is used with the Impersonal verbs *me—seems, me—thinks, &c. as me—thinks—It seems to me, me—seems—It seems to me.*

Some Verbs are both Transitive and Intransitive કેટલાંક ક્રિયાપદ ઓબયવર્ણુ છે એટલે સકર્મક અને અકર્મક બનેછે. *as, He moves, he moves the table,*

RULE XII. The Verb **TO BE** has the same case after it *as* before it. To be ક્રિયાપદ પૂર્વ પણ કર્ત્રી લેછે, પોતાની પછી પણ કર્ત્રી લેછે *as I am he, The sign to of the infinitive mood is dropped after such verbs as, bid, dare, let, make, need, have, feel, see, hear.* સામાન્યરૂપની *to* નિરાણી આવાં ક્રિયાપદ પછી પડતી મુકાયછે. *bid, dare, let, make, need, have, feel, see, hear.* *as, I bid you do it; I dare not go there; Let him go; you need not go; I bad him go; I see him run; I hear you talk.*

EXAMPLES OF DIFFICULT PARSING.

About વિષેના, A preposition, *as, What about him?*

આમતેમ. An adverb of place, *as, He ran about.*

After પછી. A preposition, *as, after five days.*

પછી. An adverb of time, *as, after he had learned his lessons he went out to play.*

As=when જ્યારે Adverb of Time, as, *As* he was going home he saw his brother. જેટલું, જેવું.
Adverb of Degree, as, He is *as* bad as you.

In *as* white *as* snow, the first *as*, is an adverb and the second a conjunction (Smith).

=Since તેથી. A conjunction, as, He could not attend school, *as* he was sick.

=That જે A Relative Pronoun, as, such men *as* came here yesterday were good.

Before પહેલાં, આગળ. A preposition, as, *Before* that—time. પહેલાં, આગળ. An adverb of time, as, *Before* he had learnt his lessons he went out to play.

But=Except સિવાય A Preposition, as, There was none *but* Govind here.

=Only ફક્ત, માત્ર. An adverb, as, There is *but* one God.

=પણ A conjunction, as, He is poor, *but* I am rich.

By=Near પાસે. A preposition, as, Sit *by* him.
Near પાસે. An adverb of place, as, He stood *by* while I wrote.

Enough, બસ, વિશેષણ પછી આવે તો. Adverb of Degree, as, Bad *enough*. Enough નામ પહેલાં આવે તો Adjective, as, *Enough* money.

For, વાસ્તે. A preposition, as, *For* him. Because કારણ કે, ને અર્થે a conjunction. I gave him a prize, *for* he was a good boy.

However, ગમે ઝમેટલું. An Adverb of Degree, as, *However*. brave you are ઝમેમ છતાં A conjunction, as, He was poor, *however*, he was of a noble family.

Near, પાસે. An adverb of place, as, He stood *near*.

By પાસે. A preposition, as, He stood *near* him.

Only=Butકત. An adverb, as, There is *only* one God.

એકનોએક. An adjective, as, An *only* child.

Since=થી A preposition, as *since* that day. An

adverb of time, as, *since* he went to Bombay.

Because કારણ કે, A conjunction, as, He could not attend school *since* he was sick.

So=એવું, આટલું An adverb of Degree, as, so long.

એમ An adverb of manner. as, He said *so*.

Therefore તેથી. He was away from school, *so* he lost his books.

That=કે, A conjunction, as, He said *that* he was sick.

Who, which જે A relative pronoun, as, the man that went into the city. પેલો, તે, નામ આપ્યું હોય કે

અધ્યાપક હોય તો. A Demonstrative adjective, as,

that man, પેલો, તે, નામ સાથે આપ્યું ન હોય અને

અધ્યાપક ન હોય તો. A Demonstrative pronoun, as, that is a good man.

Till=જ્યાં, A preposition, as, till 5 o'clock. જ્યાં.

an adverb of time, as, till he became well.

Too=ધણેજ. An adverb of Degree, as, *Too* late, also

પણ an adverb, as, he went there too.

Very=ધણે. Adverb of Degree as, *very* good, The

same તેજ. An adjective, as, On the *very* morning.

While=when જ્યારે an adverb of time, as, He

stood by *while* I wrote; and અને, A conjunction,

He is a rich man *while* I am poor. Time વખત

A noun, as, Stop for a *while*.

Adverbs are formed from adjectives by adding *ly* as, *slow*, *slowly*, *bad*, *badly*. Adjectives are formed from nouns by adding *ly* as, *man*, *manly*; *gentleman*, *gentlemanly*; *life*, *lively*; *coward*, *cowardly*.

TENSES.

The Present Indefinite expresses (a) a *single* act at the present time, સારો વર્તમાન હ મણાની ક્રિયા બતાવે છે as, I *see* you now.

(b). Custom or habit ધારે કે જેવ; as, Birds *fly*.

(c). Constant truths હ મેરાનું સાચું. as, Honesty *is* the best policy.

It is used in quoting authors whether living or not. ગ્રંથકર્તા જીવતા હોય કે ન હોય તેને વિષે કહેવામાં વપરાય છે, as, Cicero says.....

It is sometimes used to describe past events, and is then called the Historic Present ક્રોધવાર ગયલી ખીના કહેવાને વપરાય છે ત્યારે તેને “હિસ્ટોરિક વર્તનામ” કહે છે. as, *Cæsar leaves* Gaul.

નોટિસ.

આથી સર્વને ખપ્પર આપવામાં આવેછે કે નીચે લખેલી ચોપડીઓ સ્વરત નાણાવટ મધે મી. કરસનદાસ નારણદાસ તથા ત્રીભાવનદાસ ગોપાળદાસ છુકસેલરાની દુકાનેથી મળશે. કમીરાન વીગેરેનો ખંદોખસ્ત મળકુર માણસોને જાતે મળ્યાથી અથવા પોસ્ટપેઈડ કાગળથી મળશે.

A Brief Sketch of the History of England, Fifth Edition Price	0 12 0
An Epitome of the History of India, Third Edition ; Price	0 12 0
Bharat Khand-no-Itihās-sār (ભરતખંડનો ઈતિહાસ—સાર)	0 10 0
Meanings to Howard's			
„ Second Book, Part I., Price			0 6 0
„ Second Book, Part II., „	...		0 10 0
„ Third Book, Part I., „	...		0 12 0
„ Poetry Book, „	...		0 4 0
„ History of Sandford and Merton with an Outline History of India Price	0 12 0
A Guide to Moral Class-Book, with an Outline History of India	0 12 0
Meanings of Iliad, First Book	0 7 0
Iliad Book I. text, with copious notes	...		0 12 0

